

РЕФОРМУВАННЯ ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ ТА ДЕКОНЦЕНТРАЦІЇ ВЛАДИ ТА РЕСУРСІВ

к.е.н. **Мирошниченко Ю.О.**,

студент гр. Мс-41 **Ханюкова О.А.**

Сумський державний університет (Україна)

Реформування житлово-комунального господарства (ЖКГ) – одного з найважливіших і найбільш проблемних секторів державного управління, є пріоритетним завданням державної політики, оскільки визначає формування базових умов життя населення, що позначається на процесах соціально-економічного розвитку країни в цілому. В Україні реформа ЖКГ здійснюється з років отримання незалежності. Ринкові перетворення торкнулися багатьох аспектів його функціонування, однак не стали фактором зростання якості житлово-комунального обслуговування населення та поліпшення умов проживання.

Вагомий вклад у дослідження проблем реформування ЖКГ внесли такі вчені, як А.Є. Ачкасов, В.М. Бабаєв, Г.С. Волинський, А.П. Голиков, Н.О. Гура, О.А. Карлова, А.М. Кирилова, Г.В. Ковалевський, Л.В. Кравцова, Н.М. Лисенко, В.П. Ніколаєв, Г.І. Онищук, В.П. Полуянов, В.Т. Семенов, В.І. Тітяєв, В.І. Торкатюк, Л.М. Шутенко, Т.П. Юр'єва. Незважаючи на широке коло ґрунтовних наукових досліджень, слід відзначити, що багато науково-методичних питань стосовно демонополізації та дерегуляції потенційно конкурентних ринків у сфері житлово-комунальних послуг не набули свого логічного завершення. Мета дослідження полягає в обґрунтуванні теоретичних засад та науково-практичних рекомендацій щодо конкретних напрямів реформування житлово-комунального господарства України в умовах децентралізації та деконцентрації влади і ресурсів.

Сучасний стан житлово-комунального господарства (ЖКГ) в Україні не задовольняє ані мешканців, які отримують неякісні послуги, ані державу, яка виплачує величезні дотації та субсидії. Монопольний характер міських комунальних підприємств створює перепони для реалізації стратегії роздержавлення, що формує цілу низку протиріч правового і організаційного характеру. ЖКГ сформувалося не як цілісна система, а як конгломерати або корпоративно-адміністративні об'єднання регіонального характеру та призначення. Умовно відносин на ринку житлово-комунальних послуг можна представити у вигляді трикутника зв'язків між споживачем, підрядником або виконавцем та замовником (рис. 1).

Рис.1 Система відносин між замовником і підрядником та споживачем і замовником послуг

Відсутність зворотного зв'язку між споживачем та замовником комунальних послуг має негативні наслідки (відсутність альтернативи при виборі надавача послуг, недосконала система моніторингу, оцінювання якості послуг тощо). В той же час, необхідно нормативно чітко визначити права і обов'язки власників – це поступово змінюватиме психологію населення. Люди повинні бути особисто зацікавлені в якісному утриманні не тільки своєї квартири, а й місць загального користування і чітко розуміти – що власність потребує догляду, відповідного відношення, вкладень.

Для України основний напрям реформування ЖКГ є створення об'єднань співвласників багатоквартирних будинків (ОСББ) на базі державного й комунального жилого фонду. Кількість ОСББ створених в Україні на сьогодні відображені на рис 2.

Рис. 2 Кількість створених ОСББ в Україні (станом на 1.09.2014 р.)

Децентралізація управління ЖКГ має охоплювати три виміри: фінансовий (передання податкових та витратних повноважень на субнаціональний рівень врядування), адміністративний (передання повноважень щодо прийняття рішень з планування, фінансування та управління деякими житлово-комунальними функціями на нижчі рівні врядування) та політичний (відбір місцевих управлінців).

Для визначення принципових підходів до вдосконалення ЖКГ регіонів, нами було проведено дослідження міри задоволення населення м. Суми рівнем надання житлово-комунальних послуг. Загалом результати дослідження можна оцінити, як середні в плані оцінки респондентами діяльності ЖКГ.

Вирішення проблем в галузі житлово-комунального господарства є можливим за умови налагодженої постійної взаємодії органів державної влади та місцевого самоврядування у вирішенні питань реформування ЖКГ; розробки нових і удосконалення існуючих нормативно-правових актів; правильне розуміння і розмежування функцій і повноважень всіх учасників процесу реформування; усунення дублювання функцій і повноважень представників органів влади в житлово-комунальній галузі; виконання функції моніторингу та контролю на всіх рівнях влади; пошук оптимальних форм і методів управління ЖКГ.

Мирошниченко, Ю.О. Реформування житлово-комунального господарства України в умовах децентралізації та деконцентрації влади та ресурсів [Текст] / Ю.О. Мирошниченко, О.А. Ханюкова // Економічні проблеми сталого розвитку : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції імені проф. Балацького О.Ф., м. Суми, 27 травня 2015 р. / За заг. ред.: О.В. Прокопенко, М.М. Петрушенка. - Суми : СумДУ, 2015. - С. 481-482.